

Punkter er nævnte, er det selvsagt, fordi Staten har en økonomisk Interesse vedrørende disse Skoler. Staten er nemlig Kautionsist for Renter og Afdrag af et Laan, der oprindeligt var paa 779,000 Kr., men som nu er nedbragt til ca. 632,000 Kr., og for et paa Finansloven for 1907—08 bevilget Laan paa 60,000 Kr., der nu er nedbragt til 57,400. For det sidste Laan har Staten ikke Pant i Institutionens Ejendomme, men derimod for det første. Det er jo klart, at de Forhold, jeg før nævnedes, kan indvirke økonomisk, og derfor har Staten en Kontrol med dem, men i øvrigt har Skolerne baade gennem det oprindelige Forslag og gennem den 11aarige Praksis, hvorunder de har levet, et vidtstrakt Selvstyre. De styrer selv deres Regnskabsvæsen, de kan købe og sælge Ejendomme, for saa vidt det ikke berører Pantet, uden at Ministeriet skal approbere; Bestyrelsesraadet giver Decharge for Regnskabet og træffer selv Bestemmelse om Revision og Kasseeftersyn, og endelig ansætter og afskediger Institutionen selv sine Lærere.

Jeg tror, at man i den heftige Strid, der nu raser, og hvorunder Ministeriets Hjælp Gang paa Gang paakaldes, skal gøre sig klart, i hvilket Forhold Ministeriet staar til Skolerne. Man maa huske paa, at det er en privat Institution, og rent økonomisk har Ministeriet ikke andet at gøre end at opfylde den Pligt, det har til at overbevise sig om, at Pantet ikke forringes. Som man maaske har set i Bladene, hvor dette jo er kommet frem, er Forholdet dette, at de Ejendomme, som Staten har Pant i, til Ejendomsskyld er ansat til 1,570,000 Kr.; i disse Ejendomme indestaar der forud for Statens Prioriteter 802,699 Kr. 38 Ø., og Statens Prioriteter er nedbragt til 632,114 Kr. 2 Ø., saaledes at Ejendomsskylden overstiger Statsgarantien med 135,186 Kr. 60 Ø. Jeg kan oplyse, at foruden Ejendomsskyldvurderingen er der ved disse Ejendomme, der i alt er 7, sket Vurderinger af de 5 i Aarene fra 1908, og paa den ene af de to Skoler, hvor der ikke er sket anden Vurdering, nemlig Slomanns Skole, der er opført til en Ejendomsskyldværdi af 145,000 Kr., er der et Bud, saaledes at den kan sælges til en Pris derover straks. Dette viser altsaa, at Ejendomsskylden ikke er ansat for højt. Naar dertil kommer, at Ejendommene er vel vedligeholdte og i en bedre Stand, end de var, da Pantet blev givet, er der biligtvis for Staten ingen Grund til særlig at

røre paa sig af Hensyn til dette Pant. Det er klart, at Garantien blev givet i sin Tid med fuld Bevidsthed om, at det var de sidste Penge, der indestod i en Institution, der havde med Skolevirksomhed at gøre. Disse Forhold er stadig til Stede, og Bedømmelsen af Statsgarantiens Karakter bliver derfor den samme den Dag i Dag, som den var, da den blev givet.

Der ligger paa de ærede Medlemmers Plads — og jeg har ogsaa fundet det paa min Plads, men jeg har ikke set det, før jeg kom i Rigsdagen nu — et Andragende fra Forældreforeningen til Regering og Rigsdag. Jeg skal ikke indgaaende beskæftige mig med dette Andragendes Indhold. Jeg maa sige, at det opfordrer just ikke ved sit Indhold Kultusministeren til at tage det saa alvorligt, som egentlig Situationen kunde opfordre til. I dette Andragende, der munder ud i, at man ønsker en kritisk Revision af de forenede Skolers hele Forhold, og hvor man paa kræver Ministeriets Hjælp til at faa en saadan Revision i Gang, staar der virkelig, at man ikke kan føle sig beroliget ved, at Ministeriet udmelder Mænd til at foretage denne Revision. Saa er det jo egentlig ret mærkeligt, at man henvender sig til Ministeriet derom. Jeg finder, at Forældreforeningen her har skrevet noget, som den ikke rigtig har betænkt, i Stridens Hede løber der jo, som vi har haft Lejlighed til at se, fra begge Sider mange Udtryk med, som helst maatte være holdte tilbage. Jeg skal i Anledning af den Opfordring, der er givet i dette Andragende, udtale, at hvis man fra de forenede Skolers Side anmoder Ministeriet om at udmelde Mænd til at foretage en saadan Revision, skal Ministeriet være villigt dertil, men jeg vil samtidig erklære, at lige saa lidt som vi vil finde os i, at de forenede Skoler siger os, hvem det skal være, lige saa lidt kan vi gaa ind paa, at Forældreforeningen kommer og siger til os: Maa vi saa sige, hvem der bør sidde i den Kommission? Jeg fremhæver igen, at egentlig Ret har Ministeriet efter min Mening ikke til at blande sig dybere ind i denne private Institutions økonomiske Forhold. Jeg skal paa ingen Maade skyde det Ansvar bort fra Ministeriet, som naturligt paaligger det overfor en saadan Virksomhed, som de forenede Skoler udøver, men jeg maa dog bede ærede Medlemmer om at overveje, hvad Konsekvenserne vilde blive, hvis Staten overalt i vort Samfund naar som helst kunde